



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè fidelis & verè devoti ...**

... De Excellentissimæ Sanctissimæ Virginis Mariæ Matris Dei

**Louis François <d'Argentan>**

**Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1726**

**VD18 80217915**

Artic. III. Ut aliquis consolatus vivat in hoc mundo, & beatus in altero,  
oportet devotum esse, & speciatim erga sanctissimam Virginem.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-45581**

bus, qui non collocant devotionem suam in figmentis exterioribus, in versione oculorum, & in certis oris vultusque compositionibus simulatis, quas eo sine efformant, ut observari se faciant velut homines, qui non sint sicut ceteri hominum: Tu loqueris igitur de ijs, quibus est anima recta & sincera, qui sunt absque dolo & absque simulatione, dum ita de prædicas devotos? Bene intelligis, dicebam ipsi; sed horum sunt pauci, & multo pauciores alij, qui plerumque non nisi externam ostendunt speciem: tanto deterius, sed defectus non oritur ex devotione. Qui reprehensione sunt digni, non sunt, nisi quia verè non habent devotionem, contenti si-

mulate eandem: Probè enim vides, omnes illos, qui eam verè ac sincerè amplectuntur, aestimari plurimum, & ita causam non habes condemnandi illam; & summa injuria est apud omnes mundi nationes ipsam despiciari.

Debit in hoc mihi assentiri; non enim habuit, quod desuper replicaret mihi: Sed quia credebam, me non satisfecisse, quòd propugnaverim devotionem & devotos, ut illos è contemptu eruerem, nisi tam sublimem quòque insererem ipsius animo circa illam existimationem, ut ipsam amaret, eamque ipsemet possidere desideraret, devotiusque esse vellet: adjeci ea, quæ mox percipies.

## ARGUMENTUM.

*Ut aliquis consolatus vivat in hoc mundo, & Beatus in altero, oportet devotum esse, & speciatim devotum erga Sanctissimam Virginem.*

### ARTICULUS III.

Nemo est beatus in hoc mundo, absque devotione.

**N**emo unquam beatus vivere potest, nisi contentus; & nunquam contentus est quisquam, nisi id habeat, quod Cor ipsius desiderat. Jam immensa sunt hominis desideria, quæ nunquam tepieri, nec contentari possunt omni eo, quod minus est Deo. Certum igitur est, DEUM solum ipsum reddere posse beatum, eò quòd is solus reddere possit Cor

ipsius contentum. Hem, quæ ratione Cor ipsius contentum sit per possessionem DEI, nisi sit devotum? Docet enim Sanctus Thomas, quòd devotio sit voluntas prompta & deliberata, ad amplectendum cum gaudio ea omnia, quæ spectant ad servitium DEI. Illi, quibus nulla est devotio, non habent gaudium de DEO, nec fervorem ad requirendum illum, non igitur



igitur contentum habere cor possunt per possessionem ipsius, & consequenter nunquam sunt beati. Et ex hoc deducitur, quod contentus vivere volens in hoc mundo, debeat esse devotus.

Sed credere vix possum, animam verè & solidè devotam esse posse, nisi devotissima sit erga Sanctissimam Virginem. Quare non? interrogavit ipsum unus horum nobilium: Nonne satis est, si obsequia mea impendam DEO, cum solus ipse sufficiat ad operandum meam salutem: Præceptum est mihi in lege, ut adorem Dominum, DEUM meum, & alteri non serviam, nisi ipsi soli: sed præceptum mihi non est, ut adorem Sanctissimam Virginem, aut illi serviam, aut devotus ipsi sim, cum non sit DEUS.

Verum est, respondebam ipsi, Sanctissimam Virginem non esse DEUM, nihilominus est tota divina; volo dicere; Accedit ipsa tam prope ad DEUM, ut tota resurgens videatur splendoribus ejusdem ipsius gloriæ: Non est illa quidem ipsamet sol, apparuit tamen Sancto Joanni tota vestita sole: *Mulier amicta sole.* Verum est, ipsam non possidere divinitatem, velut proprium suum esse; tota nihilominus induta & circumamicta est illa velut vestimento suo. Sanctus Bernardus hac de re loquens dicit, quod eodem tempore, quo ipsa vestijt Filium DEI

paupere Humanitatis nostræ amictu, is revellit ipsam lux splendoribus divinitatis: *Denique & S. Bernardus, vestis illius, & vestris ab illo.* Si Filius infinità ratione honorandus est sub amictu Humanitatis, nonne mereatur Mater profundissima quoque obsequia, sub amictu divinitatis? An aspicere possit solem, quin aspicias ipsam; quæ tota vestita est illo? Verum quidem est, paria reddenda non esse honorum obsequia Filio & Matri; sed ex eo, quod imparia sint, non cessant tamen esse inseparabilia? An bene nôsti, quòdque extendenda sit devotio erga Sanctissimam Virginem?

Esset sanè horrenda impietas, credere, quod adoranda sit ipsa velut DEUS, vel sicut DEO famulandum ipsi: Non; ipsa non est DEUS, ipsa semper infinità ratio ne est intra DEUM: Sed non minus alta foret impietas, non agnoscere, quod ipsa exaltata sit plurimum super ceteros omnes Sanctos: Siquidem constituit ipsa Hierarchiam quandam particularem, quam implet sola, abs eo, quod quinquam habeat sibi æqualem; ita ut æquissima quædam hic sit tum excellentiarum, tum obsequiorum subordinatio. DEVS solus primum tenet ordinem, Sanctissima Virgo secundum, & omnes reliqui Sancti tenent tertium. Non nisi ad DEVM spectat, esse principium & causam primam creatura-

Qualis esse debeat congrua subordinatio devotionis nostræ,

tum,



rum, ipsi soli debetur honor & gloria, quia illius in proprio sinu suo tenet scaturiginem; illius tamen in se non tenet nec constringit rivulos; vult dimanare & effundi has super creaturas suas, eò quòd communicare illis velit ex sua abundantia: Non spectat etiam nisi ad Sanctissimam Virginem, quæ proxima est ipsi, recipere immediatè majorem illius communicationem. Ipsa igitur est largissimus quidam aqueductus, per quem DEVS suas effundit divitias super ceteros omnes Sanctos; sed tandem omnium aliorum Sanctorum est, talem illius recipere portionem, qualem placuerit DEO ipsis communicare.

Omnis devotio, quæ proficitur Sanctos vel sanctissimam Virginem, redundat in Deum.

Quando veneratione & devotione prosequor Sanctos, non revereor in ipsis, nisi id, quòd receperunt à Deo; quando majori adhuc devotione prosequor Sanctissimam Virginem, quàm ceteros omnes Sanctos, non venetor in illa nisi id, quòd recepit à Deo: quando amore & præcipuà devotione prosequor Deum, adoro in ipso magnitudinem & excellentiam quandam supremam, quàm habet ex semetipso. Omnè id, quòd aspicio velut Religionis, aut devotionis meæ objectum, est DEUS, vel oritur à DEO, suo velut principio; Sic omnia mea obsequia religiosa, quæ impendere ipsi meæ mihi suadet devotio, revertuntur ad DEUM, & ad ipsum velut ad

ultimum suum referuntur terminum.

Nihil magis æquum, vel melius ordinatum est, quàm devotio animæ Christianæ, quando hanc observat rationem juxta Sanctæ Spiritum Ecclesiæ: Non dicatur, indiscretam ipsam esse; ipsam majori devotione ferri erga Virginem, quàm erga Deum ipsum; ipsam sapius & majori cum confidentiâ, obsecrare illam, quàm obsecret JESUM Christum; ipsam, unico Verbo, impendere creaturæ, quòd impendi non debet nisi soli DEO: talia proferte in medium, magna sanè est indiscretio; siquidem interroga animam hanc devoram, dicet tibi, se non cognoscere, nisi unum solum Deum, & unam solum Matrem Dei, & plures servos Dei, qui sunt omnes Sancti; intertationem suam esse, æqua & congrua reddendi omnibus obsequio ipsi à se debita, sed unicuique in suo ordine; DEO soli honores supremos; Sanctissimæ Virgini soli honorem inferiorem honore Dei, sed majorem eò, quem impendit omnibus Sanctis; Et denique omnibus Sanctis honorem majorem illo, quem debeat omnibus principibus mundi, sed inferiorem eò, quem Sanctissimæ impendit Virgini. Quis Aristarchus reprehendere audeat devotionem tam æquam, tam bene ordinatam, tamque rationi consentaneam?

Ad hanc exponendam differentiam, Est adoratio,

Devotio a nimirum Christianorum est discretior.

In Latine  
procul  
Dulce.

Altera  
lucis  
po Deo  
lo.



tiam, utuntur Theologi tribus  
 verbis, quæ ex eo, quòd deriventur  
 è Græcis, non amplius hodie  
 consentur velut barbata aut peregrina;  
 sunt enim ita nobis familiaria,  
 ut censei possint in nostro  
 idiomate velut domestica & naturalia.  
 Nuncupant ipsi honorem supremum,  
 quem impendimus Deo, adorationem  
 latræ, ita ut, si hanc impendere  
 quis vellet alteri, quàm Deo,  
 committeret idololatriam: Nuncupant  
 devotionem, vel obsequia, quæ exhibentur  
 Sanctissimæ Virgini, adorationem  
 Hyperdulæ; Et tandem nuncupant  
 honorem, quem deferimus cæteris  
 Sanctis, adorationem Dulæ. Hoc  
 verbum adoratio, quòd tam magnificum,  
 tamque sacrum videtur, ut non  
 nisi referendum esset ad solum Deum,  
 suam nihilominus patitur latitudinem,  
 quæ involvit & significat omne  
 genus cultûs Religiosi, quem  
 impendimus Deo, Sanctissimæ  
 Virgini, vel alijs Sanctis.

Non nisi Deo soli debeo honorem  
 supremum & adorationem latræ,  
 hæcque illi debeo totam integram;  
 si enim illius vel minimam  
 partem impenderem alteri, quàm  
 illi, etiamsi foret Sanctissima  
 ipsius Mater, enormè committerem  
 crimen, & verus evaderem idololatra;  
 Et hæc ratione verum est, me  
 ipsi hunc solum debere honorem,  
 & non alium: Si enim contentus  
 forem ipsi solum exhibere honorem  
 Dulæ vel Hyper-

R. P. Isaac Consultat. Tom. III.

dulæ, maximâ afficerem ipsam injuriâ,  
 eòquòd non honorarem ipsum,  
 nisi si simplicem quandam creaturam,  
 & impendendo ipsi hunc cultum,  
 perpetrarem crimen abominandum.

Non nisi Sanctissimæ Virgini debeo  
 cultum Hyperdulæ, & hunc ipsi  
 soli totum integrum; Nam si  
 minimam ipsius partem redderem  
 alteri, quàm ipsi soli, meritò arguerer,  
 habere me devotionem indiscretam,  
 injustam, & malè ordinatam;  
 ita verum est, me illi non debere  
 nisi hoc adorationis vel homagij  
 genus, & non alterum; Nam si  
 impendere auderem ipsi adorationem  
 Latræ vel DEO, execranda  
 blasphemie me redderem obnoxium;  
 & si contentus forem exhibere  
 ipsi simplicem adorationem Dulæ,  
 sicut servis Dei, cum ipsa sit  
 Dei Mater, devotio mea potius  
 foret indevotio, & impensa  
 homagia irreverentia.

Tandem non nisi sanctis hominibus,  
 vel sanctis Angelis debeo adorationem  
 Dulæ; & hæc est religiosus &  
 supernaturalis honor, non nisi  
 debitus ijs, quos honorat Ecclesia  
 velut Beatos; Nam si præsumerem  
 ex immoderata quâdam obsequiositate  
 ejusmodi homagium impendere  
 principibus mundi, qui digni  
 sanè sunt omni honore politico  
 & humano, qui reddi potest  
 & debet vivis hæc Majestatis  
 Dei imaginibus; digni autem  
 non sunt nec unico atomo ho-

ffff

notis

Adoratio  
 Hyperdulæ,  
 pro sola  
 sanctissima  
 Virgine.

Adoratio  
 Dulæ pro  
 omnibus  
 Sanctis.



notis religiosi & supernaturalis. Hoc esset extollere idolum Dagon, illudque collocare super Altare juxta Arcam Domini: Ita abs eo, quod aliquid dividamus, vel confundemus, aut extra ordinem collocamus, reddere debemus omnem honorem DEO soli, omnem

honorem soli Sanctissimæ Virgini, & omnem honorem cæteris Sanctis. Honorate, adorete, magnificate quamlibet ex ipsis in suo Ordine, nec metuite, vos excessuros unquam impendendo ei omnem honorem ipsi debitum.

\* \*

## ARGUMENTUM.

*Quâ ratione exerceri possit devotio erga Sanctissimam Virginem, quin committatur aliquis defectus.*

## ARTICULUS IV.

Regala certa devotio- nis erga sanctissimam Virginem.

**N**E tuam metiaris devotionem ex tenetudine Cordis tui, nec ex fervore precum tuarum, nec ex zelo exstimulante te ad honorandum Sanctissimam Virginem, nec ex magnitudine confidentiæ, quam collocas in potenti ipsius Intercessione; hæc omnia non sunt, quæ constituere possunt vel excessum, vel defectum devotionis tuæ; sed attendenda est natura ipsius obsequij, quod ipsi impendis. Si impenderes ipsi minimam partem honoris Supremi, qui latria dicitur, solique debetur Deo, etiamsi id fieret cum affectu Cordis tui satis moderato, merito arguendus & explodendus fores: Ah! indiscretio; ah! criminofus immoderate devotionis excessus! nimium hoc est, plus ipsi, quam debeas, impendis. Sed quamdiu contineris intra limites Hyperdulæ, quæ tota integra de-

betur Sanctissimæ Virgini, dilata & extende, quantum volueris & potueris devotionem tuam, nec cohibe affectus tuos, fervores tuos, confidentiam tuam, nec tuum pro ipsius gloria zelum, & metuere noli, te unquam abripiendum in aliquem excessum. Quando atderes tanto fervore, tantoque amore, quanto exarsit Seraphicus Doctor Sanctus Bonaventura, ipsam cum S. Bernardo his alloquens verbis: *O magna, ô pia, ô multum laudabilis MARIA: Tu nec nominari potes, quin accendas; nec cogitari quidem, quin recrees affectus diligentium te: Tu nunquam sine dulcedine divinitus in sitâ pia memoria portas ingrederis.*

S. Bonavent.  
in spec. B. Y.  
c. 8.

Si haberes zelum æquè succensum, nec minus extaticos devotionis raptus, quales sunt illi, quos ostendit Ecclesia in devotione suâ erga amabilissimam hanc Matrem, dura